

Мужичок Олег

магістрант

Науковий керівник: Стендер С.В., к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПИТАННЯ ЩОДО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Нові економічні відносини проникають у всі сфери господарської діяльності підприємств України. Тому необхідною умовою підтримання виробничого процесу на підприємстві є наявність достатньої кількості виробничих запасів. У ході їх використання збільшуються витрати на виробництво. Отже, запаси є вагомою частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності; при визначенні результатів господарської діяльності підприємства та при висвітленні інформації про його фінансовий стан. Це в свою чергу вимагає повної, достовірної інформації про наявність та рух виробничих запасів, яку може надати бухгалтерський облік, який в даному випадку слід розглядати як елемент господарської інформаційної системи, яка генерує та інтерпретує всю базу інформаційного потоку, надану різними ринковими системами для ефективного управління.

Концептуальні питання та економічна природа матеріальних запасів за результатами проведених досліджень щодо визначення економічної сутності матеріальних запасів, їх складу та уточнення термінології зроблено висновок, що хоча дискусії з цих питань ведуться десятиріччями, проте ще й досі не досягнуто необхідної чіткості та послідовності в їх вирішенні. Відсутність єдиної термінології при наявності різної методичної й теоретичної бази призводить до плутанини та необґрунтованих ускладнень, що мають бути виключеними.

На базі критичної оцінки змісту спеціальної економічної літератури, розкрито економічну сутність “виробничих запасів”, “матеріальних запасів” та “запасів”, визначено відмінність цих категорій. Відмінність цих категорій полягає в тому, що виробничі запаси – це складова частина матеріальних запасів, а матеріальні запаси – складова частина запасів. Єдиний підхід при застосуванні цих економічних категорій буде досягнутий, якщо ці поняття знайдуть чітке трактування у П(С)БО 9 “Запаси”, як одному з найважливіших документів, що регламентує їх облік. На сьогодні ж у П(С)БО 9 “Запаси” є лише визначення терміну “запаси”. Досліджуючи класифікацію матеріальних запасів було відзначено той факт, що класифікація є вихідним моментом побудови обліку матеріальних запасів. Оскільки склад матеріальних запасів на підприємствах широкий і різноманітний, то для обліку потрібно згрупувати запаси за певними ознаками тобто класифікувати.

Серед досліджених існуючих класифікацій для організації синтетичного обліку матеріальних запасів доцільно застосовувати їх класифікацію за призначенням і роллю запасів на різних стадіях операційного циклу, а для

побудови аналітичного обліку – класифікацію за технічними ознаками (група, найменування, тип, вид, сорт, ступінь готовності до використання у виробництві). Інші ж класифікаційні ознаки (за сферою діяльності господарюючого суб'єкта, за “формою існування” запасів, за видами діяльності підприємства) є непридатними для цілей бухгалтерського обліку так як їх елементи є недостатньо деталізованими.

Таким чином, можна зробити висновок, що нормативна база України з обліку запасів повинна бути приведена у відповідність з новим механізмом господарювання, а проблемні питання щодо обліку виробничих запасів слід вирішувати як організаційно, так і економічно.

Необхідною умовою підтримання виробничого процесу на підприємстві є наявність достатньої кількості виробничих запасів. Так, щоб здійснювати процес виробництва, підприємство повинно мати необхідні запаси сировини, матеріалів, палива, будматеріалів, запасних частин, інших виробничих запасів. У ході їх використання збільшуються витрати на виробництво. Результатом процесу виробництва є створення готової продукції, унаслідок чого предмети праці переходять у форму готової продукції.

Отже, запаси є вагомою частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності; при визначенні результатів господарської діяльності підприємства та при висвітленні інформації про його фінансовий стан. Це в свою чергу вимагає повної, достовірної інформації про наявність та рух виробничих запасів, яку може надати бухгалтерський облік, який в даному випадку слід розглядати як елемент господарської інформаційної системи, яка генерує та інтерпретує всю базу інформаційного потоку, надану різними ринковими системами для ефективного управління.

Список використаних джерел

1. Іващенко Ю. Шляхи покращення організації обліку виробничих запасів / Юлія Іващенко // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД». – 2012.
2. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навч. посібн. / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.
3. Собчук Т. Сучасні проблеми удосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві / Таїса Собчук // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – 2013.

